

MŪSŲ LIETUVA

NR 5 (1331) XXVI. 1974 M. SAUSIO - JANEIRO 31 D. 70 centavų
R. Juatindiba, 20 - Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, Telef.: 273-03 - 38

Brazilija

S. Paulo — Santos

Atidarius naująjį „Imigrantų greitkelį“ manyta, kad jis sumažins automobilių skaičių Anchetos greitkelyje ir bus galima pasiekti Santos ir iš jo grįžti daug greičiau. Bet atsitiko priešingai. Patį pirmąjį savaitgalį abu greitkeliai buvo tiek užkimšti, kad teko net septynias valandas važiuoti. Tai atsitikę todėl, kad imigrantų greitkelis po 33 kilometrų vėl įveda į Anchetą ir kadangi abiem keliais važiuo nepaprastai daug mašinų jos ir susitvenkė susidūrimo sankryžoj. Iki imigrantų greitkelis bus visai baigtas, tokių ar bent panašių susikimšimų reikia ir daugiau tikėtis.

))))

Praėjusį ilgą savaitgalį į Santos ir atgal keliavo 250 tūkstančių automobilių autobusų ir padidintas skaičius traukinių. Pirmąją dieną pajūrin tiek „svietelio“, kad ištuštino maisto atsargas ir teko ilgai laukti, iki kas gavo vietą autobusuose grįžti namo. Su nakvynėm pajūryje irgi nebuvo geriau. Viešbučiai perpildyti. Užėmė geležinkelio stotį per visą naktį, ir joje žmonės snaudė, kaip „sardinkos“ dėžutėse.

))))

Trečiadienį (sausio 23) Regis Bittencourt plente nusirito upėn 92 kilometre didelis sunkvežimis, vežęs vabalams naikinti didelį krovinį DDT. Gera jo dalis vandenyje ištirpo ir užnuodijo vandenį. Valstybės sveikatos departamentas perspėjo Registro miesto gyventojus saugotis upės vandens, iki jis apšalys. Kiti Vale de Ribeira miesteliai savo vandenį gauna iš šaltinių ir jiems apsinuodijimo pavojus nėra.

))))

Liepos 24 iki rugp. 28 Venecueloje bus tarptautinė konferencija, turinti nuspręsti, kiek toli į jūras eina kokio nors krašto teritorija, kurion būtų neva-

lia įplaukti kitų kraštų laivams be ypatingo leidimo. Iki šiol buvo tarptautiniai nustatyti 12 jūros mylių. Bet Brazilija ir kitos kai kurios valstybės to neapriboja ir nusistatė 200 mylių zoną. Tos nenori pripažinti dauguma kitų valstybių. Todėl konferencija bus sunki, o gal ir audringa.

))))

Pasaulyje

Argentina

Prezidentui Peronui pasisekė praversti parlamente naują bausmių įstatymą, kurį leis vyriausybei imtis labai griežtų priemonių kovojant su teroristais. Bet prieš įstatymą sukilo didelė dalis Perono partijos jaunimo ir visas kairysis jos sparnas. Nesitenkina protestuoti balsu, bet mėto bombas, suima turtinguosius įmonių direktorius ir kitus asmenis bei reikalauja didelių sumų pinigų už jų paleidimą. Pav. už paleidimą vienos firmos direktoriaus reikalauja dviejų lėktuvų, eilės

AR

VERTAS

ŽMOGAUS

VARDO,

KAS

SKRIAU -

DŽIAMA

APLEI -

DŽIA ?

LIETUVA

SKRIAU -

DŽIAMA !

Okupantas terorizuoja tikinčius mokinius

Skaityki 2 psl.; apie širdies atakas — 4 psl.; apie ilgą amžių — 9 psl.

sunkvežimių, pastatyti keletą nokyklių, duoti keletą tūkstančių maisto pakietų ir tt, ir tt. Tais savo reikalavimais teroristai nori laimėti tautos simpatijas, nes jie, neva, kovoja už vargo žmonių reikalus, kaip koks Lietuvoje senovėje pragarsėjęs Blinda. Nebus lengva Peronui susidoroti su teroristais, kuriuos jis pats rėmė, prieš sugrįždamas prie valdžios vairo. Sėjęs vėjus, gali dabar piauti audras,

))))

Nikosija

Nuo širdies smūgio šioje saloje mirė stipriausias valdžios priešas generolas Grivas. Prez. Makarios tai sužinojęs paskelbė visai tautai trijų dienų gedulą ir pažadėjo tuoj paleisti iš kalėjimų visus Velionio sekėjus. Prez. Makarios yra arkivyskupas.

))))

Izraelis

Pirmadienį Izraelis baigė pirmąją iš užimtos Egiptos dalies pasitraukimo dalį. Tarp kitko, tai atidarė kelią į trejetą mėnesių apsuptą išbuvusį Suezio miestą. Atsitraukdami izraelitai išsi-veža viską, kas nors kiek priklauso prie karinių įrengimų.

Pasitraukusių žydų frontą užima Jungtinių Tautų kariuomenė, kuri dabos, kad žydai su egiptiečiais nepradėtų vėl kovoti.))))

Sirija

Sirijos vyriausybė nors pasirašė paliaubų sutartį, bet kone kasdien apšaudo Izraelio pozicijas. Izraelis atsimoka tuo pačiu. Todėl ir paliaubų metu užmušami ir sužalojami kariai abejose pu-

sėse. Sirija nepatenkinta, kad Egiptas pats vienas susitarė su Izraelio atitraukti savo kariuomenes iš fronto ir nebekovoti. Ji ir dabar nenori derėtis su žydais dėl tokio pat atsitraukimo. Kissingeris ateinantį mėnesį vyks Damaskan ir bandys kaip nors įkalbėti sirams nusileisti ir imti derėtis.

))))

Kuba

Brežnevas pirmą lankosi šioje komunistinėje saloje. Būsiąs čia visą savaitę. Ne viskas čia eina pagal Maskvos receptus. Fidel Castro viešai pasakė, jog nesiseka ir nesiseks igyvendinti Kuboje komunistine ekonomine santvarka.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės naujoji valdyba posėdžio metu. Sėdi iš kairės: Juozas Šlajus, sekretorius, Kostas Dočkus, finansų vicepirmininkas, kun. Jonas Borevičius, SJ, vicepirmininkas ir Bronius Nainys, pirmininkas. Stovi: Stasys Džiugas, administracinių reikalų vicepirmininkas, Romas Kasparas, jaunimo vicepirmininkas ir Jonas Kavaliūnas, švietimo vicepirmininkas.

“ELGESYS PATENKINAMAS, NES EINA Į BAŪNYČIĄ”

(Ateistų metodai):

Ypatingai yra persekiojami tie mokiniai, kurie patarnauja Mišioms ir dalyvauja procesijose.

(Žr. LKB Kronika Nr. Nr. 1, 2, 3, 4). Mokytojai bara pačius mokinius, kad nedalyvautų religinėse apeigose. Įtikinėja tėvus, kad neleistų vaikų prie altoriaus. o valdžios pareigūnai baidina kunigus baudomis, perkėlimais į mažesnę parapiją ir t.t. Ateistai bijo, kad aktyvus dalyvavimas religinėse apeigose neišugdytų sąmoningų katalikų, o ypatinai, kad iš Mišioms patarnaujančių berniukų neatsirastų kandidatų į kunigų seminariją.

Karklėnų vidurinės mokyklos mokinys E. patarnaudavo mišioms. Pasišaukęs jį direktorius A. Vilkas klausia:

- Artikrai tarnauji mišioms?
- Tikrai taip.
- Ką tau kunigas už tai moka?
- Man iš aukščiau moka.
- Gausi tokią charakteristiką, kad niekur neįstosi.
- O tie komjaunuoliai, kurie girti vakarais apie kultūros namus šlaistosi, dvejetais apsikrovę, tie tai gerą charakteristiką gaus ir įstos mokyti?
- Davatka!

Kitas mokinys P. taip pat buvo persekiojamas už tikėjimą. Direktorius Vilkas, pasišaukęs jį į kabinetą, klausė, ar jis eina į bažnyčią.

- Aš ne tik einu į bažnyčią, bet ir vargonais groju.
- Žinau, žinau tavo darbelius. Aš išdraskysiu fanatikų lizdą. — šaukė direktorius.
- Mes visi esame savos rūšies fanatikai. Aš tikiu į Dievą; jūs irgi tikite. O kas čia blogo? Juk yra sąžinės laisvė.
- Pažiūrėsim, kaip pačiaudėsi, kai dėl blogos charakteristikos turėsi išvažiuoti į kariuomenę. — pagrasino direktorius.

Ateistai mokytojai ir valdžios pareigūnai ypatingai sunerimsta sužinoję, kad mokiniai lankosi pas kunigą ir skaito iš jo gausią literatūrą.

Asmeniškai kunigo kontaktas su mokiniais yra draudžiamas net tarybiniu įstatymu.

Mokytojai pamatę, kad mokinys gali stoti į kunigų seminariją, stengiasi jį ypatingai paveikti, kad nukreiptų jo svajones kita linkme. Ne kartą tokiam mokiniui net pataikaujama, kad tik būtų laimėtos jo simpatijos. Tačiau pasitaiko ir visai prie-

šingų atvejų — tokį mokinį stengiamasi ypatingai spausti mokslo metais ir per egzaminus.

Už bažnyčios lankymą mokiniui ne kartą yra mažinami pažymiai, ypač elgesio pažymys. Ragelių aštuonmetės mokyklos (Rokiškio rajone) pirmos klasės mokinės Aurelijos Račinskaitės 1972 m. II trimestre už visus dalykus buvo penketai, o elgesys patenkinamas. Pažymėjimo apačioje priedašas: “Elgesys II trimestre patenkinamas, nes eina į bažnyčią”.

Mokytojai iš tikinčių mokinių dažnai atima kryželius ir medalikėlius.

Pavyzdžiui, šiame darbe ypatingai turi patyrimo Kauno II vidurinės mokyklos direktorė Rimkienė. 1973 m. sausio mėn. nutraukusi vienai mergaitei nuo kaklo medalikėlį, direktorė pareiškė:

- Tokių gelžgalių pas mane pilnas stalčius.
- Būna atvejų, kad už vaikų religingumą net tėvai persekiojami darbovietėse. Susirinkimų metu jiems prikašioja, kodėl žaloja tarybinį jaunimą, kliudydami tarybinei mokyklai išugdyti sąmoningus komunizmo kūrėjus.

Tikinčiųjų mokinių reagavimas į diskriminaciją

Žymi mokinių dalis prisitaiko prie persekiojimo sąlygų ir, pataikaudami mokytojams bei nenorėdami gyvenime turėti nemalonumų, įsirašo į pionierių ir komjaunimo organizacijas ir vengia lankyti bažnyčią. Juos pavadinti ateistais negalima, nes ryšių su bažnyčia nėra visiškai nutraukę.

Dalis mokinių pasiduoda vienąšališkai ateistinei propagandai. Nepažindami tikėjimo, su-

tikdami vien jo išjuokimą ir prievartą, mokiniai, ypač vyresnėse klasėse, pradeda veidmainiauti ir vengia pasirodyti tikinčiais; kai kurie tampa ateistais. Šios rūšies mokiniuose pastebimas bendras bruožas — nesidomėjimas ideologiniais dalykais: nei ateizmu, nei tikėjimu, o vien sportavimu, televizija, o vėliau — išgėrimu ir erotiniais dalykais. Todėl nenuostabu, kai Lietuvos lageriuose didžiausias... kriminalistų yra jaunuoliai...

Nemaža mokinių, stodami į pionierių ar komjaunimo organizacijas, nepastebi vieno blogio. Augdami melo ir nesąžiningumo persunktoje atmosferoje, kuri pokario metais atsirado Lietuvoje, mokiniai nepajėgia giliai suvokti veidmainystės ir neprincipingumo žalos.

Griškabūdžio vidurinėje mokykloje 9-11 klasių mokiniui buvo pateikti trys klausimai, tikslu susiorientuoti mokinių įsitikinimuose. 90 procentų moksleivių atsakė esą tiki Dievą.

Salininkų aštuonmetėje mokykloje 1970.IX.15. viena mokinė, rašydama ateistinį diktantą, parašė viską priešingai, negu buvo, direktorius mergaitei parašė vieneta.

- Klaipėdos vidurinėje mokykloje 1972 m. vasario mėnesį įvyko toks pokalbis tarp mokytojos ir VII klasės mokinės N.:
- Man gėda, kad tu gera mokinė ir dar nepionierė.
- O man visai negėda.
- Kodėl tu nori skirtis viena iš visos klasės?
- Aš nenoriu vaidinti. Aš noriu būti tokia, kokia esu iš tikrųjų.

Mokytoja visą pamoką aiškino apie pionierių organizaciją. Baigdama kalbėjo:

- Yra tokia organizacija. Liepia stoti — stok be jokių galvojiimų.

Kai pionierės norėjo jėga užrišti kaklaraištį, mokinė nepasidavė.

— Ant savo kaklo aš pati esu šeimininkė.

1971 m. “Lietuvos Pionieriuje” buvo išspausdintas vienos mergaitės laiškas, kuriame mokinė rašo:

“Aš pati esu pionierė, bet pionieriaus kaklaraištį užsirišau tik dėl to, kad liepė auklėtoja... lankau bažnyčią. Ir ne senelės, diedukio ar tėvėlių spiriama, o savo noru. Kaip ir beveik visi mūsų klasės mokiniai, einu komunijos. Esu tvirtai įsitikinusi, kad Dievas yra.”

(Bus daugiau)

Palangoje atidaryti nauji aerodromo rūmai. Yra nuolatinė oro linija su Vilniumi.

Nepriklausomoje Lietuvoje buvo du žirgyai-žemaičių veislės Plungėje (įsteigtas 1922 m.) vėliau perkeltas į Gruzdžius; o kavalerijos - 1935 m. Kėdainių dvare. Dabar esama keturių žirgynų: „Nemuno“ - netoli Šilutės (nuo 1945 m.) ir Vilniaus žirgynas Riešėje, Sudavijos ir Žagarės. Nemuno žirgyne yra auginami trakėnų veislės arkliai Lietuvos senieji arkliai ir grynavesiliai joramieji, o Vilniaus žemaitukai, kurių aukštis dabar siekia 1,42 m.

Lietuvoje Mečislovas Gedvilas ateistas iš svietimo ministro pareigų, o jo vietą užėmė Antanas Rimkus.

KAI PRIEŠAS
SKRIAUDŽIA
SUPRANTAMA.
KAD TĖVAI
SAVO VAIKUS
SKRIAUDŽIA —
KAIP SUPRASTI ?
O SKRIAUDŽIA
NEMOKYDAMI
JU, SAVO
KALBOS .

Adelaidės lietuvių choras Lithuania su dirigente R. Kubiliūte. Budrio nuotrauka

Planai ir darbai

VASARIO ŠEŠIOLIKTAJAI RUOŠIANTIS

Tauta augti ir visokeriopai klestėti gali tikrai savo tautinėje valstybėje. Taigi turėti nepriklausomą valstybę yra tautai didelė laimė. Tai aukščiausių jos svajonių ir siekimų įsikūnijimas. Nenuostabu, kad visos tautos labai brangina tą dieną, kurią jos pasiskelbė nepriklausomomis. Lietuviams labai brangi 1918 metų vasario 16-ji, kai mūsų tautos atstovai senoje sostinėje Vilniuje paskelbė nepriklausomos Lietuvos atstatymą.

Tik 22 metus mes džiaugėmės savo krašto laisve ir nepriklausomybe. Pasaulinio karo ir eilės okupacijų bei karų suvarginta Lietuva per tą laiką įstengė ne tik atsistatyti, bet ir sukurti pavyzdinę krašto administraciją, mokslo bei kultūros įstaigas, pakilti ekonomiškai ir atsistoti kaip lygi partnerė kitų valstybių tarpe.

Šiandien galime drąsiai teigti, kad, jeigu nebūtų buvę Vasario 16 akto, nebūtumėm turėję savo valstybės, greičiausia nebūtų ir sąmoningos lietuvių tautos savo krašte ir išėivijoje. Trumpas nepriklausomo gyvenimo laikotarpis sucementavo, sujungė lietuvių tautos žmones tautine prasme. Tuo metu buvo sukrautas didžiulis tautinis kapitalas, kurio ir šią dieną žiaurus krašto okupantas negali išplėsti...

galime pasidžiaugti, kad lietuviškas gyvenimas pavergtoje tėvynėje ir išėivijoje buvo pakankamai gyvas. Nors okupantai ir naudoja milžiniškas pastangas Vasario 16 idėjai užgnaužti, tauta jomis gyvena ir tebegyvena. Mus pasiekę liudijimai akivaizdžiai kalba, kad tauta energingai kovojo ir tebekovoja ne tik dėl asmens, sąžinės, religijos ir kitų laisvų, bet ir teisės lietuvių tautai gyventi laisvai ir nepriklausomai.

Iš okupuotosios Lietuvos gauti liudijimai, kuriuos pereinamais metais skelbėme šiame dienraštyje, rodo, kad vargiai jau kuriais kitais metais lietuvių tauta taip kietai kovojo dėl religijos laisvės, kaip pernai. Iš kitos pusės, dar nė vieneriais metais okupantas nebuvo sutelkęs tiek daug grubių ir nekultūrinių pastangų prieš sąžinės ir religijos laisves, kaip 1973 metais.

Tiesa, 1973 m. nebuvo didesnių viešų protesto demonstracijų, susidėginimų ir kitų aštrių kietos kovos veiksmų. Tačiau drąsiai galime tvirtinti, kad lietuvių laikysena okupanto atžvilgiu nebuvo pakitusi. Tai rodo gausūs mūsų tautiečių suėmimai, tardymai, bausmės, kaliniai ir pastaruoju metu okupantų sufabikuota nauja pagrindžio byla.

Lietuviškoji išėivija taip pat buvo pakankamai tautiškai gyva ir veikli. Tai rodo gausūs suvažiavimai, kongresai, minėjimai, aktyvi politinė veikla.

Tačiau nebūtų gerai, jeigu mes, tuo ir toliau pasitenkintumėm. Artėjanti Vasario 16 šventė kaip tik mums primena, kad sustoti negalime. Tiesa, mūsų laisvos ir nepriklausomos valstybės kūno arterijos yra laikinai nutrauktos, bet nepriklausomybės dvasia tebėra gyva. Taigi reikia daryti viską, kad laisvės idėja būtų visomis išgalėmis puoselėjama ir ugdoma.

Yra daug būdų mūsų laisvės idėjai kelti, prie kurių tenka ir sustoti. Pirmiausia reikia žinoti, kad Lietuvai daugiausia mes padėsime patys būdami ir likdami sąmoningais ir bekompromisinais lietuviams, lietuviybės idėją iš kartos į kartą perduodami.

Būti ir išlikti lietuviu išėivui nemažas dalykas, tačiau dar ne viskas. Vasario 16 dvasia ir kovos dėl Lietuvos laisvės pareiga visus išėivius įpareigoja padėti laisvės siekiančiai ir dėl jos kovojančiai tautai atlikti tuos darbus, kurių ji pati dabar negali atlikti.

Šioje srityje darbų taip pat daugybė, bet didžiausias jų yra pavergtosios Lietuvos žmonių informavimas apie tai, kas šiuo metu vyksta pasaulyje, o taip pat pasaulio informavimas apie tai, kas dabar okupuotoje Lietuvoje dedasi, kaip ten mūsų tautiečiai kenčia, ko jie nori ir siekia.

Ligi Vasario 16-osios nedaug laiko beliko. Tačiau mūsų kolonijū lietuviškos veiklos vadovai nepriklausomybės šventės ruošą planuoja iš anksto. Ateinančios žiemos sako, kad visose didelėse ir mažose kolonijose ruošiamą iškilmingi minėjimai.

Labai svarbu suruošti ne tik tai tinkamus minėjimus, bet ir

jų proga panaudoti visas galimas informacijos priemones svetimuosius informuoti apie pavergtos Lietuvos vargus. Šia proga reikia pagirti Lietuvos Bendruomenės vadovus, kurie jau treči metai išleidžia informacinį metraštį apie žmogaus teisių pažeidimą okupuotoje Lietuvoje. Pernai metais toks leidinys buvo išleistas anglų ir ispanų kalbomis. Šiemet PLB ir JAV LB rūpesčiu jis žada išleisti dar ir vokiečių kalba. Taigi svetimtaučių informacija plečiama. Nereikia ir aiškinti, kad tai labai didelis darbas.

Gerai daro Vasario 16 minėjimų rengėjai, kviesdami į juos kalbėtojais įtakingus šio krašto politikus, skelbdami rašinius apie Lietuvos reikalus tarptautinėje ir vietinėje spaudoje, pasirūpindami per radijo ir televizijos tinklą perduoti lietuvišką meninę programą. Toks reikalų pristatymas labai naudingas. Reiktų tik užmegzti glaudesnius ryšius su mokslo žmonėmis, laikraščių redaktorais, komunikacijos priemonių darbuotojais. Reikia žinoti, kad tokie kultūriniai ryšiai jokia būdu nėra mažiau naudingi, kaip politiniai ėjimai.

b. kv.

kadangi, kaip gyvūlėliai, išsigando jo atidengimų. Savo kritikams jis drebina tiesiai į akis.

— Jūs melagiai!

Tai pirmas toks atsitikimas Sovietuose, kad vienas pats vyras susigrumtų su visagale valstybe.

Solženicynas šitaip pratrūko, kai dienraštis Pravda-Tiesa parašė, jog jo knyga esanti šmeižtas, antirevoliucionieriška, išdaviko darbas". Palaikydami Pravdą ir kiti laikraščiai atspaudė sakinius neva iš „Gulago Salyno". Bet Solženicynas sako, jog visi tie jo knygos citavimai yra „iškraipymai tikrajam turiniui nuo rusų nusiūpti. Tuo būdu komunistai vadeivos pasirodo, kaip užsispyrusiai jie tebesilaiko kruvinosios praeities, ir kaip jie nori ją įsivilkinti su savim ateitin, tartum užrištą maišą.

Solženicynas savo rašte nurodo tokius jo knygos iškraipymus. „Sako, jog aš parašęs, kad Hitlerio naciai buvę malonūs ir gailėtingi pavergtom tautoms". Meluojate jūs, Tiesos draugai! Nurodykit, kuriame puslapyje yra taip parašyta".

„Tass" rašo, jog savo paties gyvenimą aprašydamas, prisipažinęs, kad neapkenčias Sovietų sistemos ir žmonių". Ta mano autobiografija Nobelio fundacijos atspauda 1970 metais, yra preinama visam pasauliui patik-

SOLŽENICYNAS
ATSIKERTA

Per tris savaites Sovietų spauda aršiausiai puolė Aleksandrą Solženicyną, kam jis davė spaudinti Paryžiuje savo veikalą „Gulago Salynas". Tas veikalas atidengia komunistų kalėjimų ir prievartos sunkiųjų darbų stovyklų šurpulingus žvėriškus žiaurumus. Solženicynas netik atlaikė visus tuos puolimus, bet pats pradėjo pulti savo atakuotojus. Jis apdalijo užsienio korespondentus nauju raštu. Juo mi jis iššaukia Kremliaus viešpačius įrodyti, kad jo knygoje aprašyti faktai yra neteisingi. Jis sako, kad sovietai smerkia aprašymą Lenino ir Stalino teroro,

rinti, kaip akypiesiškai meluoja Tassas.

O štai kaip išsukinėja „Literatūros Gazeta": Aš esąs parašęs, jog sovietų žmonės esą velniai. Nurodykit tą puslapį, jūs melagiai!"

„Štai kaip jie cituoja mano knygą, norėdami užsiundyti ant manęs mano tautiečius. „Solženicynas, girdi, sulygina sovietų žmones su nacių žmogžudžiais". Kaip gudriai jie žaidžia žodžiais! Tiesa, aš sulyginau nacių žmogžudystes su ČEKOS, GPU ir NAVD (t.y. slaptosios komunis-

SVEIKATA

KOVA PRIEŠ ŠIRDIES ATAKĄ

Gana snūduriuoti — laikas visais ginklais ir visa energija kovon su skleroze stoti.

Mediciniška paskaita

Mes net per daug rūpinamės nesvarbiais dalykais. Tada mum beveik nelieka energijos svarbiau siam darbui — savo širdies apsaugai. Gana snūduriavimo, dešavimo, vargų ir ašarų išlietu dėl perankstyvo kraujagyslių (arterijų) priskretimo ir dėl to melaišku duobėn atsigulimo. Nesukubėkime mirti!

Per daug gėrio — perankstyva mirtis

Širdies ir kitur esančias — svarbiausia, smegenyse ir inkstuose bei kojose kraujagysles, praktiškai tik arterijas, priskretina dvi svarbiausios — normaliais kiekiais būdamos labai naudingos mūsų kūnui medžiagos: šlapimo rūgštis (uric acid) ir cholesterolis su kitos rūšies riebalais (triglycerides). Apie cholesterolio reikšmę kiek plačiau pakalbėsime. Neteisingai tuli kalbėtojai tvirtina, esą gėrio niekada negali būti per daug. Gyvenimo patirtis visai priešingai tvirtina: tikrai geros, net mūsų kūnui naudingos medžiagos — cholesterolio perviršis žudo žmogų. Juk tas pats dedasi ir su kitais dalykais: vandeniui, šviesai, maistui, deguoniui...

Kas gi yra, tas cholesterolis? Apie jį visi kalba, juo atsikratyti stengias, bet ne visiems pavyksta su juo grumtis.

Daugiau žinių apie cholesterolį

Cholesterolis yra vienas kvepiančiųjų alkoholių. Jis susideda iš trijų chemikalų: anglies, vandenilio ir deguonies. Sudėk — chemiškai sujunk minėtų medžiagų sekančius kiekius atomų ir gausi cholesterolį, C—27, H—45, OH. Jis tirpsta prie 149 laipsnių Celsijaus; chemiškai jungiasi su riebalinėmis rūgštimis, sudarydamas sudėtinius junginius su fosforo turinčiais riebalais (phospholipids). Vienas tokių su pastaraisiais junginių yra lecitinas.

Kūnas cholesterolį gauna iš dviejų šaltinių: per žarnas iš maisto ir 2. kepenyse jis pagaminamas acetatu pavidale. Kepenys pagamina įvairią kiekį cholesterolio: tai daugiau, tai mažiau, priklausomai kiek cholesterolio buvo suvalgyta ir kiek jo iš žarnų sugerta į kraują. Čia jau paaiškėja pirma tiesa, kad mes norėdami suliesinti kraują, turime mažinti savame maiste cholesterolio kiekį, o ne griebtis pirmo vieton piliulės (atromid — S.)

Žmogaus kūnui cholesterolis yra būtinas, tik ne per dideliais kiekiais. Jo keletu gramų per parą kūnui pakanka — keletu tūkstančių miligramų. Cholesterolio perviršis pašalinamas su išmatomis. Cholesterolis kūne atlieka daug pareigų. Trys iš jų yra sekančios svarbiausios: 1. jis įeina sudėtine dalimi į celių apvalkalėlių — membraną. O tų celių kūne randasi bilijonai. 2. Cho-

lesterolis atlieka tepalo pareigas: ištepa kraujagyslių vidaus sieneles, kad jos mažiau būtų stiprios kraujo srovės žalojamos. Ištirpe cholesterolio padarinių kristalai labai apsaugo arterijų vidines sieneles. 3. Cholesterolis tarpininkauja organizmui gamyboje tulžies rūgščių, hormonų ir vitamino D.

Asmeninė chemiko J. Rinse patirtis

Tinkamu maistu gydytis chemikas J. Rinse pradėjo 1951 m., sulaukęs 51 m. amžiaus. Jis labai sėkmingai gydėsi savo skleroze, pasireiškiančią krūtinės angina. Savo patirtį aprašė American Laboratory žurnale š. m. liepos mėnesį. Semkimės ir mes naudoti iš jo patirties. O kas turite geresnę patirtį — praneškite. Taip mes vis stipresniais ginklais išeisime kovon prieš skleroze. Vien atmetimas ginklo, nieko jo vieton geresnio neduodant, yra žmogaus žudymas, nors ir kai kurių gydytojų atliekamas. Štai toji minėto chemiko patirtis kovoje su skleroze, tinkamu maisto priedu.

Nei iš šio, nei iš to jis, kiek padirbėjęs, pradžioje pamažu ėmė jausti vis didėjantį spaudimą savoje krūtinėje. Spaudimas virsdavo lengvu skausmu. Pradžioje negerumo jausmas krūtinėje liaudavosi tuoj paliovus judėti — ką nors veikti. Prieš vėją einant ar aukštyn lipant, krūtinėje skausmas atsirasdavo ir praeidavo tik sustojus. Jei nesustodavo — skausmas nepraeidavo. Tada jis pajusdavo taip stiprius skausmus širdies srityje, kad bemaž neapalpdavo. Nors tas skausmas pranykdavo sustojus veikti, bet lengvas spaudimas krūtinėje palikdavo kelioms dienoms, net ir poilsio metu.

Širdies ligų krūtinės angina diagnozavimo specialistas patarė vartoti prieš padidintą krešėjimą (coagulation) kraujo vaistus — antikoagulantus (dicumarol) ir po liežuviu imti nitroglycerino tabletes. Už kelių dienų pranyko spaudimas krūtinėje. Jis pradėjo dirbti, tik vengė sunkaus fizinio įsitempimo, jis nustojė imti prieš padidintą kraujo krešėjimą vaistus (anticoagulant). Jis vis dar jautė, kad krūtinės angina jo neapleido, nes lipant laiptais ar į kalnelį, jo pulsas stipriai pašokdavo — padažnėdavo ir tik už valandos susinormuodavo.

Tinkamas maitinimasis

Kaip jau minėta, tas chemikas neturėjo jokios dabartinei medicinai žinomos širdies ligai atsirasti priežasties. Jis įtarė, kad jo maistas nėra pakankamas širdies sveikatos palaikymui. Ėmė mėginti valgyti enzymais (celėse medžiagos apykaitos skatintojais) gausų maistą: nevirtas silkes, žalius kiaušinius, raudoną mėsą, žalias daržoves, jogurtą ir pan. mo maisto pusryčiai jam talkino tvarkytis su skleroze. Jis pats tvirtina, kad jie jį pagydė nuo krūtinės anginos. Apie tai kitą kartą.

IŠVADA. Visais galimais būdais tvarkykime savas negales. Kova su skleroze yra labai sunki. Už tai daugelis pacientų atsiduoda Dievo valiai: kaip Dievas lems — taip ir bus. Net ir gydytojai tik tabletės vienos kitos prirašymu pasitemkina. Jie tik jau prie duobės prisiartinusį griebia gydyti, visokiausias priemones naudodami. Dažnai pasekmės tokios elgsenos būna liūdnos, geriausiu atveju — laikinos.

RŪKYMAS KENKIA NE TIK KIŠENEI, BET IR SVEIKATAI.

SOLŽENICYNAS ATSIKERTA... Iš 3 psl.

tų policijos. Red.) žmogžudžiais. Bet literatūros Gazeta vieton mano „policijos“ įstato „sovietų žmones“, kad mūsų budeliai galėtų lengviau pasislėpti minioje“.

Solženicynas savo raštu iššaukia Sovietus atidengti ir nubauti atsakinguosius už masių vergiją ir žudynes, aprašytas „Gulago Salyne“... Koks tai turėtų būti krašto išvalymas — jis šaukia. „Bet jie (komunistų vadai) né žodelio neištaria, nepaskelbia jokio moralinio pasmerkimo tiems budeliams, inkvizitoriams ir įskundikams. Bet vos tik Vakarų Vokietijos radijas pasiskelbė perduosias kasdien po pusvalandį „Gulago“ Rusijai, tai kaip pašėlę šoko tuos perda-

vimus kliudyti. Né vienam tos knygos žodeliui nevalia prasmukt mūsų kraštan. Tartum jie galėtų jį sulaukyti“.

Solženicynui priekaištaujama, esą jis norėjęs suardyti Rytų ir Vakarų begerėjančius santykius, leisdamas savo knygą atspausinti praėjusių metų gruodžio mėnesį. „Ne. Pati slaptoji policija priverstė mane tai padaryti — Solženicynas atsako. Jis priėmė, jog ta policija penkias paras iškankinusi jo draugę moterį, kuriai buvo patikėti tos knygos rankraščiai saugoti. Po penkių parų kankinimų ji rankraščius atidavė policijai, o pati pasikorė. Ir jie drįsta sakyti, jog pasaulio reaktionieriai pasirinko gruodį atoslūgiui sužlugdyti! Iš tiesų gi mūsų valstybės saugumas pats yra visų atžagariausia iėga pasaulyje ir ji nustatė

knygos išleidimo metą. Jei tai policijai taip labai yra brangus pasaulio atoslūgis, tai kodėl ji eikvojo penkias rugpūčio paras išveržti iš tos nelaimingos moters mano rankraštį?“

Solženicynas savo paraiškimą baigia: „Mano rankraščio pačiupime aš regiu Dievo ranką“.

Šitie Solženicyno išpuoliai sukėlė gandus, jog Kremlius jam atkeršysias areštuodamas, uždarydamas bepročių ligoninėje, ar ištremdamas jį į Sibirą, ar net iš Rusijos užsienin išvydama. Jo šeima gavo žiaurių grasinimų. Vienas toks telefonu pasisakė esąs laidotuvių tarnybos direktorius ir klausė, ar nereikalingi Solženicynai jo pataravimo?

Vienas Amerikos žurnalistų pranešė savo laikraščiu, jog, ne-

paissant visų puolimų ir grasinimų, Solženicynas ir jo žmona Natalija ir trys sūneliai Jermolajus, Ignat ir Stepan gyvena ramūs savo apartamente Maskvoj ir nerodą jokių išviršinių baimės ar susirūpinimo ženklų. Paklaustas, ar nemanąs, jog valdžia griebsis kokių nors priemonių jam sutramdyti, Solženicynas atsakė: „Nieko nepranašauju. Mano šeima ir aš esame pasisirengę viskam. Aš atlikau savo pareigą mirusiems (kalėjimuose, stovyklose) ir tai duoda man ramybę ir palengvinimą. Pirmiau atrodė, jog tiesa yra pasmerkta numirti. Ją mušė. Ją nuskandino. Pelenais pavertė. O visgi ta tiesa dabar prisikėlė gyva. Niekas nebeįstengs jos sunaikinti“ (Iš žurnalo TIME, 1974 m. sausio 28 dienos).

BOLSAS DE ESTUDO, PATROCINADAS PELA COMUNIDADE LITUANO - BRASILEIRA.

BRAZILIJOS LIETUVIU BENDRUOMENĖS TEIKIAMOS MOKSLO STIPENDIJOS

Solicitãõ de Bolsa - Stipendijos prašymas

I. DADOS GERAIS

Form fields for personal data: Nome, Idade, Nacionalidade, Estado civil, Filiação (Pai, Mãe), Naturalidade, Endereço (Bairro, Cidade), Telefone, Trabalho, Onde trabalha, Endereço da firma, Casa própria, Possuít automovél, Gastos pessoais mensais (1973, 1974 estimados), Gastos mensais com estudos (1973, 1974 estimados).

II. POSSUINDO DEPENDENTES

Form fields for dependents: Quantos dependentes?, Grau de parentesco, Renda familiar mensal Cr\$, Gastos mensais com manutenção dos dependentes Cr\$, Gastos mensais com estudo dos dependentes Cr\$, Gastos mensais com material escolar e condução dos dependentes Cr\$.

III SENDO DEPENDENTE

Form fields for being a dependent: Nome do responsável, Parentesco, Idade do responsável, Local de trabalho do responsável, Profissão, Quantas pessoas constituem a família?, Renda familiar mensal Cr\$.

IV INFORMAÇÕES ESPECÍFICAS SOBRE OS ESTUDOS

Form fields for study information: Atualmente recebe ajuda de: pais, parentes, outras fontes; Quais; Objetivo da bolsa; Valor mensal estimado da bolsa para 1974 Cr\$; Onde estudou em 1973? Curso, Grau; Aproveitamento nos estudos (table with columns: Ano, Curso e grau, Média final); A bolsa pretendida e para: curso ginásial, colegial, preparatório, para faculdade, curso superior, Qual?; Período de estudos: integral, parcial, redusido (fim de semana).

V ATIVIDADE COMUNITÁRIA

Form fields for community activities: Quantas horas semanais disponíveis?, Quantas dias da semana disponíveis?, Preferência po atividades comunitárias: ministrar aulas, proferir conferências, realizar estudos e pesquisas, redigir artigos, dirigir ou participar de grupo de danças, coral, grupo teatral, atividade cooperativa, atividade de assistência socila, atividades culturais.

VI. CRITÉRIOS PARA CONCESSÃO DA BOLSA

- 1. Possibilidade e disposição atual e futura do candidato participar de atividades comunitárias.
2. Situação economica do candidato
3. os candidatos serão selecionados a critério único e exclusivo da comissão designada pela diretoria da Comunidade Lituano-Brasileira, de acordo com a verba disponível.

NOTA:

A bolsa pederá ser suspensa a qualquer momento se as declarações nela prestadas não forem verdadeiras; se o bolsista não realizar as atividades comunitárias a contento; se houver alteração na condição econômica do bolsista.

VII. AVALIAÇÃO DA COMISSÃO

Jaunystės Aidai

Os questionários devidamente preenchidos, deverão ser entregues pelos interessados na paróquia de São Casimiro, na Moóca, ou na paróquia São José de Vila Zelina até o dia 16 de fevereiro de 1974. Havendo dúvidas quanto ao preenchimento do questionário, favor procurar pe. H. Šulcas, tel. 63-59-75, ou V. Tubelis 273-41-76, our 444-69-70, our Algirdas Sliesoraitis 61-66-72 e L. Jodelyté 274-15-97.

PATARLĖS IR PRIEŽO - DŽIAI

Pavasario laikas - dirba senas ir vaikas.
Kai atšyla, ir meška iš lauko pakyla.
Vasarą su vartais, žiemą su snargliu užgaišti.
Ilgos dienos - darbininkės, trumpos - pletkininkės.
Skubykit verpti: vyturys kuodą pridirbs.
Garnys ant uodegos atneša ir vėl išneša pusdienius.

JAUNIMO STOVYKLĖLĖ IR IŠVYKA Į RIO DE JANEIRO

Kada? Vasario 22 dieną, 22 valandą, traukiniu, 23 ir 24 dienomis stovyklė Friburge su idomia studija: „Krikščionis ir pasilinksminimas“.
25 ir 26 d. karnavalas R. 27 grįžtame S.Paulin 9 val. rytą.
Kas gali vykti? Jaunimas nuo 15 iki 30 metų.
REGISTRUOTIS: iki vasario 3 d. pas Julijų Tijūnelį, R. Inácio, 915, ar Zelinos parapilijoje.

KAINA: 100 kr., įskaitant ir kelionę.

STIPENDIJŲ KOMISIJOS POSĖDIS

Sausio 23 įvyko BLB jaunimo mokslo stipendijų komisijos posėdis p.V. Tubelio bute. Liucija Jodelyté ir V. Tubelis parengė kruopštų priėmimo sąlygų projektą, kuris atspausdintas šiame numeryje. Visi besidomintieji mokslo stipendija prašomi įteikti iki vasario 16 užpildytą anketą vienoje ar kitoje klebonijoje. Laukiama ir sugestijų.

Komisija rezervuojasi teise suteikti stipendijas ribotam skaičiui jaunuolių, pagal savo nuožiūrą ir išteklius, iki padidės išdas.

Visi Brazilijos lietuviai kviečiami prisidėti savo auka tam fondui padidinti ir sudaryti dar nors vieną stipendiją daugiau.

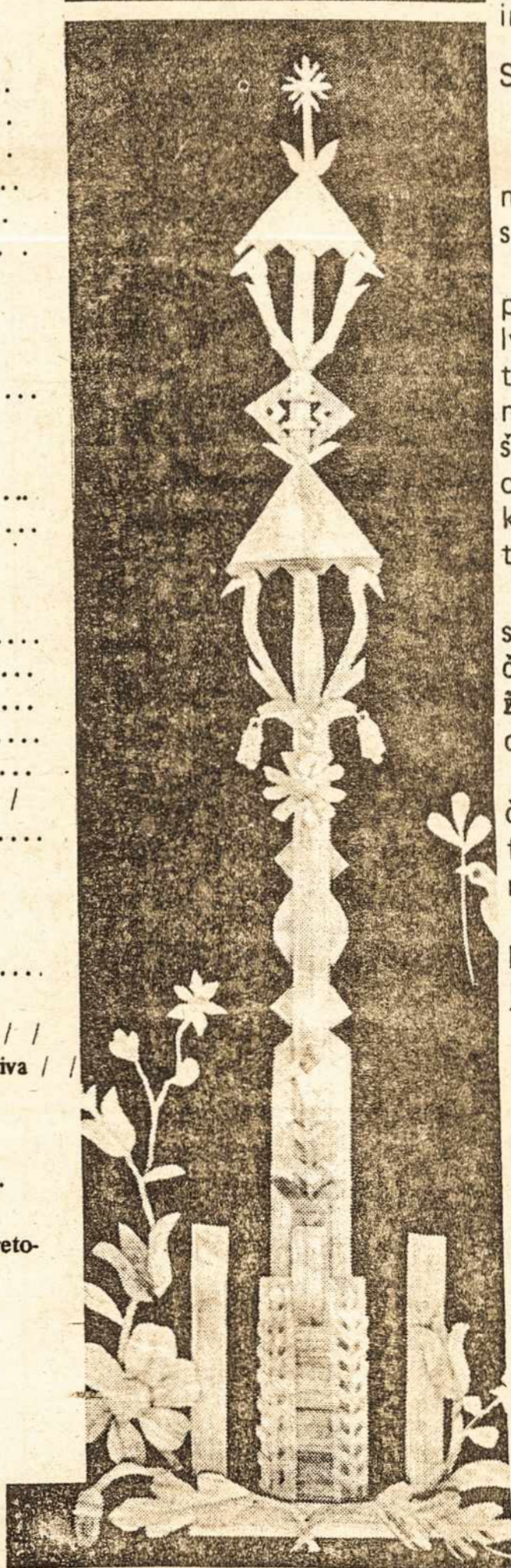
Klausimais ir sumanymais galima kreiptis į bet kurį komisijos narį:

- Liucija Jodelyté, R.J. Soares Filho, 152. Tel. 274-15-97
Algirdas Sliesoraitis, R. Alm. Barroso, 778, Tel. 61-66-72
Vincas Tubelis, R. Peaçaba, 279. Tel. 273-41-76
Jonas Valavičius, R. Man. Pereira Guimarães, 87. Tel. 247-29-25.

Kun. H.J. Šulcas, R. Inácio, 671, Tel. 63-59-75.

Kitas komisijos posėdis bus vasario 19 d. 20 val. Mookoje, pas Tėvus Jėzuitus.

Stipendijų Komisija

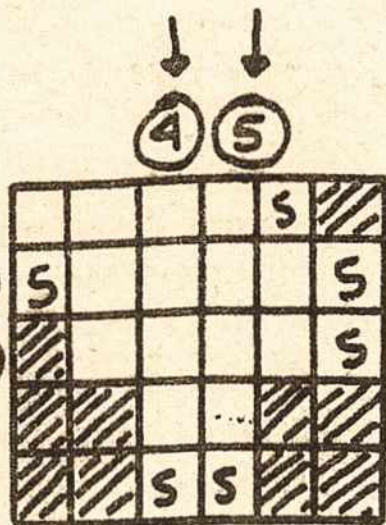

MŪSU LIETUVA

mažiesiems

KRYŽIUKAI

- ① IŠMIERA → ①
- ② BALDAS → ②
- ③ VARDAS → ③
- ④ PABAIGA
- ⑤ NETRUMPAS

KUR TU GYVENI?

CUR TU GIVENY?

KUR TU GUIVENI?

DEŠINEJĖ

DEXINEIE

DEŠINĖJE

PABIŖĖS... ŽODYNAS

5 ILGAS
 2 STALAS, 3 ALGIS, 4 GALAS,
 KRYŽIUKA-ATSAKYMAI: 1 ILGIS,

VASARIO GIMTADIENIAI

VASARIO GIMTADIENIAI

Aniversários de fevereiro

- 2 Carlos Alberto Baužys
- 2 Valter Sauka
- 3 Arly Ambrozevičius
- 4 Vanderley Morkūnas Marini
- 5 Juozas Roberto Bocevoras
- 7 José Carlos Ratkevičius
- 9 Silvana Banyš
- 9 Claudio Dilyš
- 10 Nelson Sitnikas
- 11 Arnaldo Zizas
- 11 Lidia Juodzevičius
- 13 Ana Vera Juodzevičius
- 16 Aparecida Dumbliauskas
- 21 Eduardo Silvio Balčiūnas
- 21 Antanas Gervetauskas
- 22 Nida Remenčiūtė
- 22 Elizabeth Tininis
- 22 Leandro Krumzlys
- 22 Sergio Balčiūnas
- 23 Arlete Bumbliš
- 24 Marina Petkevičius
- 24 Margarete Lasauskas
- 25 Solange M. Banevičius
- 25 Julija Kraujalytė
- 26 Nelson Bagdžius
- 29 William Lisauskas

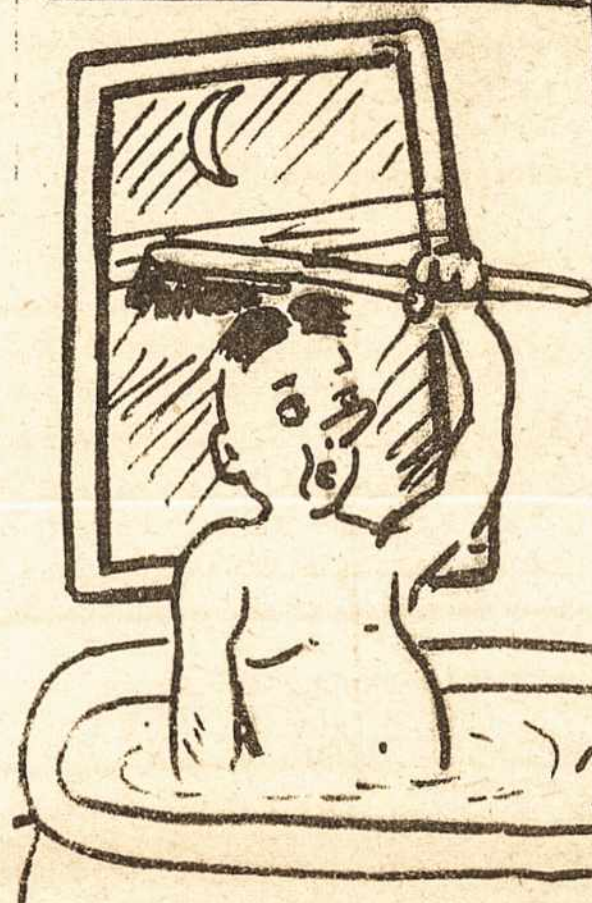
Linksmių

Kiaušiniai

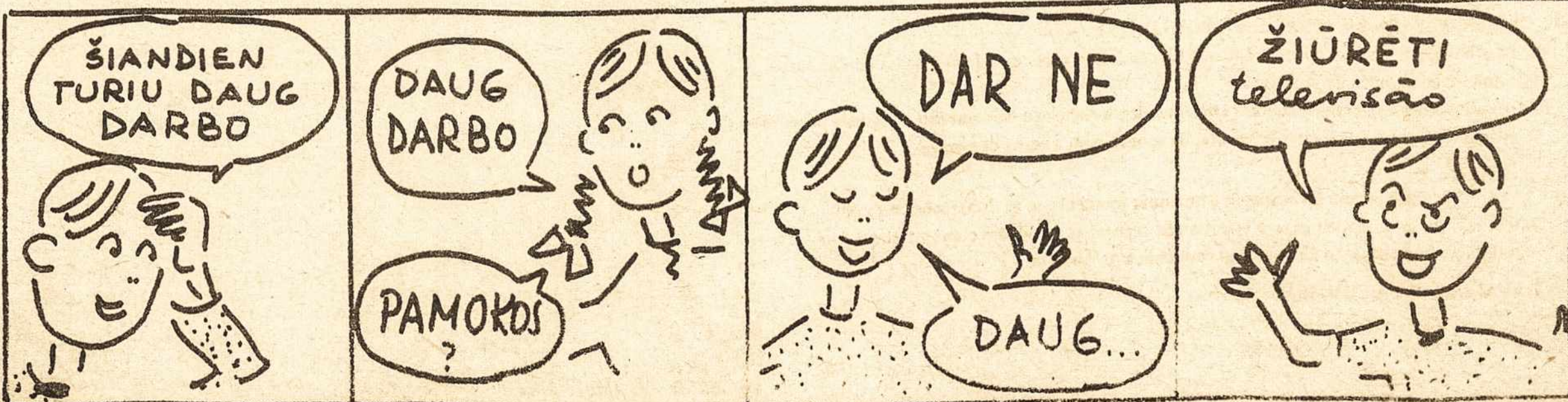
- Tėveli, iš kur atsiranda kiaušiniai?
- Vištos sudeda.
- O gaidys nededa?
- Ne.
- Ar jis nenori, ar nemoka? ("Šluota")

Vedybos

- Tėte, kai aš užaugsiu, vešiu mūsų senelę — sako berniukas.
- Kaip tai? Juk ji yra mano mama, — aiškina tėvas.
- Tai nieko, o kaip tu vedei mano mamą?
- Dauguma žmonių Dievui gali atiduoti garbę, bet ne pinigus. Parinko Pr. Alš.

IRUTĖ ir KESTUTIS

D. BASTYS

Literatūra · Dailė · Mokslo

TAUTOS GYVASTI APDAINUOJANT

A. TYRUOLIS

Neseniai "Šaltinis" Nottingham (Anglijoje) išleido Laimučio Svalkaus poezijos rinkinį "Gyvastis", kuriame reiškiamas rūpestis tautos bei tėvynės gyvasties išlikimu iševio širdyje. Autorius poezijoje jau nebe naujokas: 1966 m. sauleičiai išleido jo "Širdies nuolaužas", o 1968 m. "Šaltinis" — "Dienų sūkuose".

"Gyvastyje" vyrauja patriotiniai ir religiniai motyvai. Dažnai prisimenama tėviškė, reiškiama jai ilgesys, grįžtama į ją nors sapne, kai tokia tremtinio ar iševio dalis. Rinkinyje pavardintas pagal vieną to paties vardo eilėraščių, iš kurio ir aiškėja tos gyvasties prasmė:

Tai gyvastis tautos, kuriai tironų rankos
širdies pulsuojančios išplėst negali.
Nors tautos mažos, varganos ir menkos,
bet didelės dvasia kovoj už laisvės šalį.
(Gyvastis, p. 21)

Nors tai daugiau deklaracinio pobūdžio posmas, bet kituose ir su intymesniu jausmu pasisakoma ta pačia tema. Į religinį motyvą įsipina ir patriotinis. Malda kreipiamasi į Augščiausiąjį, kad jis neleistų užmiršti gimtosios žemės, kad vėl gražintų į tą šalį, kur duona "augusi savuos laukuos", kur ir mirus galima "virsti dulke protėvių kapuos" (p. 30). Augštesne antgamtinė jėga pasitikima prisimenant ir tėvynės laisvę:

Tik Tu, o Viešpatie, gali gražinti
visų kraštų tautoms ant šios kančių planetos,
kuria per šimtmečius žmogus krauju aplaistė,
kurioj naujų vergų šiandien vėl kaulai mėtos.
(Tik Tu, p. 28)

Netektos tėvynės prisiminimas dažnai susijęs su melancholiniu to netekimo pergyvenimu, ypač jaunystės metus prisiminus:

Dar vis prisimenam linksmos
jaunystės džiaugsmą,
net vargą saldų kaip midus asotų.
(Kaimynai, p. 38)

Dar liūdnesnė gaida suskamba prisiminus, kad svetimame krašte "svetimi paruoš kapą, svetimi užbers žemės ant kars-to" (p. 41).

Tačiau rimtą ir nostalgiką nuotaką pajvairina humoristinis žvilgsnis į dabartį. Satyrine plunksna gan šmaikščiai paplakamos veikėjų ir kitos ydos:

Aš veikėjas, jis veikėjas,
mes abudu Dievo,
sukam, varom pradalgėle
intrigėlių pievoj. (Veikėjas, p. 57).

Nemažiau kliūva ir tiems, kurie mėgsta dažnus įvairiom progom "nugėrimus":

Po vieną už žentą, po vieną už marčią,
po vieną, kad amžius mūs senas.
Išgirdęs mane, net grabe apsiverčia
kankinys ar tautos veteranas.
(Po vieną, p. 60)

Tie privatūs "nugėrimai" gal ir nebūtų tokie žalingi, jeigu jie neatsilieptų bendram reikalui:

Linksma, kad apkrautas buteliukais stalas
ir kai už jo sėdi tuzinas draugų.
O tą Tautos Fondą, tegu jį kur galas, —
jam mūsų kišenėj nėra pinigų.
(Gyvuojam, p. 62)

Rinkinėlis užbaigiamas kaip ir priedu — pluoštu eilėraščių vaikams, nors, kiek papildžius, galėjo susidaryti ir visai atskiras rinkinėlis mažiesiems, tuo būdu išlaikant rinkinio vientisumą. Vaikams skirtose eilutėse irgi yra linksmesnės nuotakos, o patriotinė išreikšta ilgesniame eilėraštyje "Tikroji pasaka", kuri yra lyg Lietuvos istorijos iškarpė eilėmis.

Laimučio Svalkaus eiliavimas lengvas, daugiausia tradicinės formos. Kaikur bandoma ketureilius pajvairinti, įterpian penktąją eilutę, bet prie eilėraščių skambumo ji vargiai prisideda. ~~Eilėraščių irgi nevisur išlaikytas~~ vienodas. Vietom jaučiama šiek tiek dainuotinės poezijos įtakos. Kaikur pasitaiko į prozą artėjančių posmų, ypač deklaruojant nusistatymą tėvynės likimo atveju. Dėlto, kaikuriuos posmus ar eilutes gal būtų buvę pravartu dar kiek pakoreguoti, pašlifuoti, nors pats eiliavimas ir būtų sklandus. Tas pat pasakytina ir dėl kaikurių rimų, kur mažiau paisoma priegaidžių (didis — brydės) arba priebalsių samplaikos grynumo (grįžta — drįšta, prastas — kraštas). Į priegaidžių klausimą rimuojant savo metu dėmesį buvo atkreipęs Putinas ("Keliai ir kryžkeliai"), bet iš tikrųjų tobulumo vargiai čia kada pasieksim, o vad. modernioji poezija apie tai nieko ir nenori žinoti.

Kalbos ir rašybos atžvilgiu prasilenkimų nepastebėti, nors šiek tiek pasitaiko provincializmo ar barbarizmo (būbinas, mūka, bočiai), bet kartais jie vartojami ir humoristine prasme.

Tęsinys 8 ps.

PRŪSU VADAS HERKUS MANTAS

Už Užbaiga

Tunint galvoje Priegliaus upės platumą deltoje (apie 1,5 mylios), tokio įrengimo pastatymas geriausiai parodo prūsų inžinierinius sugebėjimus. Tūk didėlėmis pastangomis vokiečiams pavyko tą tiltą sudeginti. Po to Karaliaučiaus šturmuoti buvo atžygiavęs Mantas su jungtine kelių sričių kariuomene, tačiau kautynių metu jis buvo sunkiai sužeistas ietimi, ir kariuomenė, nepaėmusi Karaliaučiaus, atsitraukė.

1263 m. Natangijoje, trimis pilių griovimo mašinomis ir trimis bastionais prūsų šturmuotas, krito Kreuzburg'as, Durburgo teigimu, išlaikęs apgulti 3 metus. Ordino padėtis darėsi vis kritiškesnė. Prūsijoje kryžiuočių valdžia baigėdavosi tuojau pat už jų dar valdomų pilių sienų. 1263m. pirmojoje pusėje, gal pavasarį, kryžiuočiai patyrė antrą svarbų karinį pralaimėjimą. Į Pavyslį atžygiavo Mantas su "milžiniška", kaip rašo kronikoje, kariuomene. Begrįždami iš to žygio, ties Liubava, prūsai susidūrė su kryžiuočiais. To mūsų

eigoje Mantas pavartojo įprastą prūsams, lygiai kaip ir lietuviams bei kitiems baltams, manevrą: po smarkios įžanginės kovos ties užtvaramis, kryžiuočių spaudžiami, prūsai tarytum pradėjo trauktis iš kovos lauko ir išsisklaidė, traukdami paskui save besivejančius vokiečius, o kai kryžiuočių eilės iškriko, prūsai vėl susibūrė, puolė vokiečius ir po atkaklios kovos juos visai sutriuškino. "Ir įvyko ten tokia Dievo tautos skerdynė", rašo Durburgas, "kad ji laikoma didesnė, negu toji, kuri buvo Kurše (Durbės mušyje). Nors čia tiek ir nežuvo, kaip ten, bet ši kartą, sakytum, išsibaigė eilė visų rinktinių vyrų, kurių išmintimi bei sumanumu tvankėsi Prūsija (t.y. Ordinas) ir buvo vedami karai...". Ši Manto karių pergalė atidarė kelią nuolatiniams prūsų puolimams į Pavyslį. 1263 Bartoje krito kryžiuočių Vizenburg'o pilis. 1264m. prūsai pasiekė dar vieną, bet jau beveik paskutinę savo žymesnę pergalę. Po ketverių metų apgulos jiems pavyko užimti svarbią ir gerai įtvirtintą Hartenstein'o pilį. Tuo žygiu Bartos sritis buvo galutinai išvalyta nuo vokiečių.

Nepaisant daugelio žymių pergalėlių ir aiškaus prūsų vyraimo, jiems vis dėlto nepavyko siekti esminio persilaužimo kovojant prieš Ordina. Karaliaučiuje, Balgoje, Elbinge, Kulme ir Torunėje tebebuvo kryžiuočiai. Ordinas ir toliau kontroliavo Vyslos ir Aismarių pakraščius. Nuo 1265 m. prūsų eilėse ėmė reikštis vis didėjantis nuovargis. Nuolatinės didžios kovos, Ordino pilių šturmuojimas ir žygiai į Pavyslį reikalavo daug žmonių aukų ir medžiaginių išteklių. Karas atitraukė nuo žemės darbo vyrus. Kovų metu pasėliai buvo niokojami, kaimai išdeginami, grėsė badas. Stokojo taipgi ginklų ir kitokių reikmenų. Lietuvoje po Treniotos nužudymo (1265) nesiliovė kovos dėl valdžios, be to, lietuviai patys turėjo gintis nuo Livonijos ordino ir totorių puolimų, todėl jų pagalba prūsams nutrūko, o vienu sūduvių (jotvingių) parama buvo nepa-

IŠ OKUPUOTOS LIETUVOS

Gyvasis akmuo

Prie tėviškės slenksčio
akmuo rasoja
(o sakote — neverkia akmenys).
Lenkiu prie jo pavargusias kojas.
— Ar atmeni?

Ar atmeni?
Akluose languose
saulėlydžiai nespindi.
(Gal saulės langai nebeatmena).
Jaučiu krūtinėje
stingstančią širdį
— rasojančią akmenį.

Atėjai...

Atėjai pas mane
dobilėliu pasivertus,
švenčių duonele,
gėlių lauku.

Taip praėjai Tu
Keliu aptvertus.
Namai pilni vėl
Svečių lauktu.

Šią valandėlę
ištirpo toliai,
skruostas prie skruosto
arti... arti.

Pražydę pienės
šaukia namolei
žalio šienelio vartyt.

Suvalkietė

1972. XII. 26

Tęsinys 8 psl.

VERGIJOS KRYŽKELIUOSE

(Taša iš praeito Nr.)

Stefanija Rūkienė

Vaikai ravėja dirvas

Kulistano viduje tamsoka, nors gale pasta to yra du langučiai, kurie turi po 4 stiklus. Vienas stiklas išmuštas ir užkimštas šiaudų gniužulu. Ant narų priklotas šiaudų. Aš vietą užimu pirmojo aukšto pasienyje. Dairausi ir galvoju, kaip čia geriau mums susitvarkyti, tarytum mes čia visą laiką gyvensime. Pirmiausia reikia švariai išsišluoti. Tuojau pasiunčiu porą mergaičių šurišt šluotą ir iššluot kulistano aslą.

Berniukai pasisiūlo išrūkyti patalpą ir dūmais išvaikyti visus uodus. Bet vėl bėda. mes teturime tik vieną degtukų dėžutę. Reikia taupiai juos naudoti, nes ir krautuvėje dažnai negalima jų gauti. Vyrus paraginu pririnkti malkų ir užkurti laužą. Miškas čia pat ir berniukai pasišokėdami išbėga į taigą sausų malkų rinkti. Sibire visas gyvenimas

PAVASARIO SAPNAS

ROMUALDAS KISIELIUS

Buvo pavasaris, žydėjo sodai,
ir krito žiedlapiai balti...
Tu atėjai manęs ieškoti
nakties žvaigždėtoj pilnaty.

Nes širdyje užgesę ugnys
rusena laiko pelenuos,
o mums mieli prisiminimai
spindi, kaip deimantai sapnuos...

Todėl seniai tavęs jau laukiau,
žinojau, kad sugrįši tu,
kad pas mane tyloj ateisi
baltuoju žiedlapių krantu...

sukasi aplink laužą: ugnelė šildo ir džioviną, ugnelė žvėris nubaido, o dūmai apgina nuo kraujo prašančių padarėlių.

Mūsų maistas

Gera būtų jau ir užvalgyti. Mėsos gavome šešioms dienoms, tad ją padalijau į šešias lygias dalis. Maži tai buvo gabalai, o juos dar padalijus penkiolikai galvų, išėina tik po mažą kąsnelį. Viską dirbu pasitardama su vaikais, kad niekas neprikištų, jog aš viena visą mėsą suvalgiau.

Ugnelė jau kūrenasi. Kokia čia ji miela ir reikalinga, mano protėvių šventoji Gabija.

Tuojau įkalvau į žemę dvišakus kuoliukus, ant jų padėjau kartelę ir pakabinau kibirą su vandeniu sriubai virti. Įdėjau mėsą, supyliau puoduką kruopų ir pietūs kunkuliuoja.

Likusią mėsą suvyniojau į dilges ir užkaščiau į žemę. Dilgės gerai apsaugo mėsą ir žuvį nuo puvimo ir jose ilgiau išsilaiko nesugedęs maistas. Šios gudrybės jau Sibire išmokau. Žemėse šalčiau ir saugiau, nes negalės pasigrobtį meška.

Kulistanas iššluotas, išrūkytas, ir visi uodai išvaikyti. Tik dideli juodi prūsokai išsproginę akis, lakstė sienomis ir ieškojo maisto. Jie dūmų visai nebijo. Prūsokų pilna taiga. Kur tik sausas ir aprūnijęs medis ar kelmas, tai jų ištisas knibzdynas ten gyvena. Reikia juos verdančiu vandeniu pavaišinti, bet tai atliksime vėliau.

Išvirtą sriubą atsinesšame į vidų. Vaikams išdalijau mėsą ir įpyliau sriubos. Duonos per dieną galėjome suvalgyti tik pusę kepaluko. Ją padalinu į 15 lygių riekucių. Duoną dalijau visų vaikų akivaizdoje.

Šilta sriuba visus atgaivino ir gerai nutiekė. Vaikams pasiūliau pusvalandį poilsio ir visišką tylos. Nesvarbu, ar kas miegos, ar tik šiaip sau ilsėsis. Tai buvo jiems naujiena. Jie manęs paklausė, visiškai nurimo ir užmigo. Aš išėjau ugnelės pakurstyti ir indelių išplauti. Sriubos dar truputis liko ir vakarie nei. Bus mažoka, bet žirnių pridursime.

Ravėjame

Mūsų darbo pasižiūrėti ir patikrinti atėjo

kolchozo sąskaitininkė. Ji man nurodė, kurį lauką reikia pirmiausiai ravėti.

Po valandos pažadinu vaikus ir visi pradėjome darbą. Sustačiau mažuosius eilėn ir parodžiau, kokio platumo rėžį turi ravėti. Išravėjus iki dirvos galo, o ji buvo ilga, pažadėjau jiems pasekti pasaką.

Visi vaikai dirbo sąžiningai. Greta jų sau pasiėmiau platesnį rėžį. Taip irėjome visu baru. Viskas būtų gerai, jei turėtumėm nors po vieną pirštinę, nes usnys labai badė rankas. Vaikai rankas apsvynioja tam tikra žole, kurią vartoja stalui ir grindims šveisti ir pirtyje nu garai apsitrinti. Iki šiol tos žolės aš nepažinoju, bet pasirodo, kad ja apsvyniojus rankas, usnys nebado. Geroką pundą tos žolės ir aš prisiroviau. Mergaitės parodė, kaip iš jos pasidirbti šepetį sienoms baltinti ar grindims šluoti. Tai naujas mokslas ir sugebėjimas viską pasidaryti patiem, naudojant gamtos teikiamas medžiagas. Reikia mokytis gyventi, nes dar 25-ri metai prieš akis.

Išravėjome barą ir atsisėdome pailsėti. Vaikams pasekiau lietuvišką pasaką, kurią verčiau rusų kalbon.

Pailsėję vėl varėme barą, dabar jau kulistano link. Artinosi jau ir vakaras. Vaikai prisiminė žirnius ir vėl visi nuėjome į žirnių lauką, nors tai buvo draudžiama.

Grįžus pašildžiau pietų likučius ir vaikams išdalijau po pusę puoduko sriubos. Užkandę, užvertėme ant laužo didelį kelmą, kad ugnis per naktį neužgestų. Pravaikėme iš vidaus uodus, gerai užsitarėme duris ir išvirtome ant narų pailsėti ir kietai numigti.

Bus daugiau.

Pavyzdinga veikla

— Pirmininke, ar tamstos draugijos nariai veiklūs?

— Labai! Dešimt jų veikia prieš mane, kiti dešimt — palaiko mane, o kai įvyksta balsavimas, manasis balsas reikalą nusveria mano naudai...

• Yra viena paslaptis, kurią vyrui sunkiausia išlaikyti — tai jo nuomonė apie save.

(M. Twain).

PRŪSŲ VADAS HERKUS MANTAS Iš 7 psl.

kankama demtamam persilaužimui kare pasiekti. Prūsai patys vieni nebeįstengė pereiti į vieną pilatų puolimą. Bet ir Ordinas dar nebuvo pakankamai atsigavęs, kad būtų pajėgus malšinti visą kraštą, todėl, kaip ir ankstesni Prūsijos nukariavimą, taip dabar ir sukilimo slopinimą jis pradėjo nuo atskirų valsčių ir žemių. Pirmiausia Karaliaučiaus igulos jėgomis buvo imta slopinti Sambija, kuriai trūko vado. Įtakingi sembų vitingai (kilmingieji) ėmė pereidinėti į Ordino pusę (tokių perėjimų — išdavikų atsirado daugiau kaip 60, neskaitytant jų giminių; visų jų vardus 1299m. Karaliaučiaus komtūras Bruhafenas surašė atskirame suraše Ordino pareigūnų žiniai, kad anie "nebūtų skriaudžiami"). Kryžiuočiai naikino Sambijos valsčių po valsčiaus, pradėdami nuo tų, kurie buvo ančiausiai prie

Karaliaučiaus. Iš numalšintų valsčių likę gyvi prūsai buvo tremiami į kitas vietas.

Kitose srityse kovos vis tebevyko, bet prūsus vis labiau spaudė daug pranašesnės kryžiuočių jėgos, vėl papildomos naujais daliniais iš Vakarų. Gi 1272m. atvykus į Karaliaučių Meiseno markgrafo Ditricho II-jo kariuomenei, 1272—73 m. žiemą buvo surengtas visa naikinantis malšinimo žygis į Natangiją. Šito Ditricho tėvas 1243m. žiauriai žudė pomezaniečius, gi dabar, Ditrichas II-sis, be atodairos žudė natangus, (Dusburgiečio žodžiais, "kiekvieną dieną nušviedamas Natangiją gaisrais bei plėšimais"). Natangijos pasipriešinimas buvo palaužtas, nes pritrūko ir ginklų ir žmonių, nors ne tuoj, nes, kaip nurodo Dusburgietis, jie (t.y. natangai) tik se-

kančiais (1273) metais "vėl pasidavė tikėjimui ir broliams". Mantas su ištikimų vyrų būreliu slapstėsi krašto gilumoje. Ditrich'ui su savo kariuomene išsikrausčius atgal į Vokietiją, 1273 m. Manto būstinę, kaip rašo pradžioje cituota žinia iš Dusburgo kronikos, aptiko Christburg'o komtūras, kuris pats savarankiškai ir nužudė Mantą. Mantui žuvus, kryžiuočiai baigė slopinti Natangiją ir kaimyninę Varniją, bet Pogežanija vis dar priešinosi. Pogežaniečiai bandė pulti Elbingo miestą ir ten išnaikino labai daug vokiečių, bet tada Ordinas metė visas savo jėgas. Visa Pogežanijos sritis buvo žiauriausiai nuniokota — vyrai buvo išžudyti, o moterys, vaikai ir turta tapo kryžiuočių grobiu. Nuo to laiko, kaip rašo Dusburgas "visoje prūsų žemėje įsiviešpatavo taika", arba tikriau sakant ka-

pų tyla. 1274m. yra laikomi paskutiniais didžiojo prūsų sukilimo metais.

Manto gimimo metai nežinomi. Težinoma tik, kad jis buvo kilęs iš Natangijos, į p.v. nuo Karaliaučiaus, kur greičiausiai buvo ir jo pilis, šaltiniuose vadinama Beselede vardu. Dusburgas Mantą kildina iš Manti minų giminės. Draugas

TAUTOS GYVASTĮ iš 7 psl.

Kad ir nepretenzingas, kuklus, šis Laimučio Švalkaus poezijos rinkinys turi ir nuosirdžių posmų, ir gaivaus sąmojo bei humoro. Lengvai eiliuodamas, autorius ir toliau galėtų duoti naujų posmų ne vien suaugusiems, bet ir ypač vaikams, nes šiems tinkamos poezijos gerokai stinga.

Vaikų eilėraščius iliustravo Algirdas Švalkus.

Laimutis Švalkus, GYVASTIS. Nottingham, England. Saltinis. 1973. 96 psl. Tėviškės Žiburiai

Senatvė, tai žmogiškojo gyvenimo paskutinis laikotarpis. Soren Kirkegaard (1813-1855) padalijo žmogaus gyvenimą į tris laikotarpius: estetinį, etinį ir religinį. Pirmas laikotarpis esąs grožio laikotarpis. Tai gražioji jaunystė, pilna svajonių, vilties, meilės. Sveikata trykšte trykšta iš veido, iš viso kūno. Organizmas yra toks stiprus, kad gali viską valgyti, viską gerti, pakelt nemigą. Sporto bėgime, šokime, plaukime daro stačiai stebuklus. Kartais tie žmonės iš tiesų perde da, bet jie mano, jog nekenkia nei širdžiai, nei plaučiams, — niekam. Išgirdę, kad kas nors jau turi 60 metų amžiaus, ma no ji iš Nojaus arkos išlipusį.

Jaunystei visi pataikauja. Iš jaunimo daug tikimasi. Net ir tai, kad jis pasaulį padarysiąs

ką valgys gers, kaip apsirengs ir gyvens. Šito laikotarpio žmonės yra dosnūs, darbštūs, drąsūs, pilnoms saujom beria aukso grūdus kairėn ir dešinėn. Jie nušviečia jaunystės ateitį ir taip pat aprūpina žmonių senatvę.

Tretysis, religinis laikotarpis. Sakoma: „Koks gyvenimas, tokia mirtis“. Ta pasakymą galima pritaikyti ir senatvei: kokia jaunystė, tokia ir senatvė. Senatvė yra tos pačios gyvenimo filosofijos (pažiūrų, nusiteikimų) vaisius. Kas buvo tvarkingas gyvenime, to ir senatvė bus lengvesnė.

Senesni žmonės turi būti dėkingi gydytojams, nes jie iki giliai senatvės palaiko sveiką regėjimą, girdėjimą ir ne tik dantų kramtymą, bet ir jų grožį. Dabar beveik nebematyt žmogaus

žmonėms, padėdamas, patarnau damas. Moterys padaboja vaikams, verda valgi, kai kiti darbuojasi. Senesni vyrai randa naudingą užsiėmimo sode, darže, aplink namus, ir tt, ir tt..

Kiniečių patarlė sako: „Kas nori būt laimingas vieną dieną tepaskerdžia kiaulę; kas nori būt laimingas keleris metus, tas tepasiveda; o kas nori būt laimingas visą amžių, tegul sodina rožes“. Vienuolės dažnai apgailėtauja, kad negalinčios prisipašyti prieglaudose esančių vyrų nueiti pažiūrėti avilių, padirbėt darže ar sode. Tuojau klausia, ar apmokės darbą. Indų patarlė sako: „Tas neveltui gyveno, kas iškasė šulinį, pasodino vaismedį ir išaugino vaikus“. Iš tavo šulinio gers kiti, tavo vaisiais ki-

bo kūre iki galo. Sakoma, jie mirė su batais ant kojų, t.y. ne turėjo laiko nė batams nusi auti. Gyvenimo pasisekimas yra didžiausia žmogiška laimė, o nepasisekimas ir būkštavimai, nusivylimas savimi, savo jėgom yra pati didžiausia žmogiškojo gyvenimo nelaimė. (Pats šio straipsnio rašytojas yra tikras gyvas tos tiesos pavyzdys. Jis, jau 75 metų amžiaus, bet eina, pamokslauja, rašo, studijuoja, klauso išpažinčių veda rekolekcijas, daug keliauja ir jaučiasi laimingas. Red.pastaba)

Todėl šiais laikais labai patariama tiems žmonėms, kurie sulaukė 65 metų amžiaus turi išeiti pensijon, imtis kitų užsiėmimų, kad ir ko nors mokytis. Nesvarbu, ar bus reikalinga, ar ne. Tikrai bus nau dinga senatvei laimingai praleis ti.

Pasakojama, jog viena 72 metų moteris gavo ligonių slaugytojų diploma. Kita ima klausyt paskaitų universitete ir tokiu būdu pajaunėja. Pastebėta, jog senatvės sulaukę vyrai ir moterys nebūtinai buvo patys sveikiausieji. Kitiems liga buvo gera proga pakeist savo gyvenimo įpročius, eiti laiku gulti, tvarkingai darbuotis, mest rūkyti ir taip prailginti savo gyvenimo dienas.

Ilgai gyvenusieji dažnai patys nežino, kodėl tiek išgyveno. Sovietų spauda pranešė kad koks ten Širalis Mislimovas Azerbeidžane sulaukęs 168 metų amžiaus. Gyveno tarp aukštų kalnų, slėnių ir upių, Gal ta graži sveika gamta prailgino jo gyvenimą. Bet jis buvo aršus alkoholio ir rūkymo priešas.

Kitas, vardu Robertas Kochas, 100 metų sulaukęs, vedė 77 metų Leną Klein.

Morkus Twainas sakė: „Aš esu žmogus ir gyvenime mačiau visokių bėdų, bet dauguma jų manęs nepalietė“. Tai ir yra graži naudinga dvasinė pastanga išmokyti nesirūpinti bėdomis, kurių daugelis niekada žmogaus neištiks.

Bus daugiau

JUOZAS VENCKUS, S.J.

ILGAS AMŽIUS – SENATVĖ

geresnį, gražesnį, malonesnį gyventi. Tik jaunimas ne visada pagalvoja, kad jo laikotarpis yra pasiruošimas ateičiai, kad reikia jam išeiti mokslus. Tiesa, jis mokinasi šeimoje iš tėvų, mokykloje iš mokytojų ir iš knygų. Iš tiesų tai trumpiausias kelias įsigyti daug vertingų žinių. Tik reikia žinoti sugebėti tuos jaunuolius įtikinti, kad jie tai darytų. Nes mokantis reikia nusigalėti, prisiversti, prisipausti. Kaip įtikinsi jauną žmogų, kad nuo jo jaunystės pareis ir senatvė. Anglų patarlė sako: „A lazy boy, a lousy age“, arba „Tinginio vaikėzo paškundni senatvė“. O kas nori pasiekti didelių dalykų, tas ranka ir jėgų ir priemonių. Todėl, jaunime, kilk su erliais ir nenutūpsi su varnomis!

Antrasis gyvenimo laikotarpis tai etinis. Šiuo metu žmogus nebežiūri kas malonu, o žiūri, kas reikia daryti. Tame laikotarpyje žmonės, paprastai, jau yra vedę, turi savo šeimas, savo profesiją, užtikrinančią duoną ir pastogę. Atsakomybę už šeimos labą yra labai didelė. Ji stipriausiai paliko valią. Tame tai laikotarpyje žmogus pasiekia aukščiausią vertę: yra kūrybingas, jaučiasi naudingas visuomenei, valstybei ir bažnyčiai, ir mokyklai, ir tautai. Vieni yra valdžios pareigūnai, kiti tvarko tautos ūkį, pramonę ir prekybą. Kitų rankose yra karinė apsauga, atominė energija ir daugybės žmonių labas ir gyvybė. Šis laikotarpis tai didelės atsakomybės metas. Nuo to meto vyrų ir moterų gyvenime šeimų laimė, valstybės ramybė, taika tarp tautų, kas

su įdubusia burna (bedante) ir tik vienu kitu pajuodavusiu dantimi. Turėdamas geras akis, visada turėsi gerą draugą — knygą, kuri užims tave, nereiks nuobodžiauti, praturtins galvojimą ir dvasios gyvenimą.

Gerą klausą išlaikyt padeda gydytojai suteikia senam žmogui daug džiaugsmo ir malonumo pasiklausant geros muzikos, įvairiausių žinių. Geriausiai ir senuose žmonėse išsilaiško uoslė.

Gydytojai gerokai palengvina ir kitas senų žmonių ligas kaip reumatizmą, cukrinę ligą, arterijų užsikimšimą ir kitas. Tokiu būdu ir senesni žmonės ilgiau ar net ir labai ilgai gyvena, yra darbingi, gali patys save aprūpinti, nereikalingi didesnių paslaugų, net kitiems padeda. Kas jaunas tvarkingai valgė ir gėrė, buvo santūrus alkoholinių gėrimų vartojime, nerūkė, gali ilgai ir sveikas gyventi. O jei ir pasirodo kokie senatvės negalavimai ir kaulų brūkėjimai, tai vis tik yra malonu žinoti, kad jie atėjo ne dėl jaunystės ydų, ir juos priimi iš Dievo rankos, atsimindamas jog „Dievą mylintiems viskas išeina į gera“. Ir senatvė.

Senatvė socialiu požiūriu

Ši Amerikoje dabar yra 20 milijonų žmonių, peržengusių 65 metų amžiaus slenkstį. Jų senatvė skiriasi, kaip skyrėsi ir jų gyvenimas. Tačiau yra ir bendrų bruožų. Pats aiškiausias bruožas yra gana gera jų sveikata.

Jei esi sveikas, gali dėkoti Dievui, nes gali būti naudingas

ti vaišinsis ir tavo vaikais tauta pagarsės“. Didžiausi laimingos senatvės priešai yra: nuobodumas, vienišumas, o tai yra egoizmo atpildas.

Laimingieji žmonės

Yra žymių žmonių, gyvenančių labai laimingai. Tokia yra pav. Rožė Kennedy, garsiųjų Kenedžių motina. Jau 84 metų, jikas rytą dalyvauja parapijos bažnyčios mišiose, priima šv. Komunią. Ji dalyvauja visokių labdaros organizacijose, dažnai lanko paskaitas, paraše autobiografiją, daugiau rašo apie savo vaikus, negu apie save. Ji mėgsta tenisą, ir tik neseniai liovėsi jį žaisti. Dažnai išeina pasivaikščioti sode, po miškelį. Dideles savo šeimos nelaimes pergyveno su didele dvasios lygsvara ir didingumu, tikrai krikščioniškai pasidavusi Dievo valiai. Jos senatvė yra tikrai giliai religinė.

Visa eilė muzikų, kurie ilgai gyveno ar dar tebegyvena: Irving Berlin 85 metų; Leopold Stokowski 90; Neseniai miręs Pablo Casals 95 metų. Tapytojas Picasso, rašytojas George Bernard Shaw po 94 metus.

Yra daug mokslininkų ilgai, ilgai gyvenusių. Tiems talentam po 65 metų nereikėjo pakeisti darbo. Jie su džiaugsmu ir toliau galėjo kurti. Jiems taikomas posakis: „Jie patyrė malonų pasisekimo kvapą“. Jie dir-

UŽSIMOKĖJO UŽ M.LIETUVĄ

Po 40 kr.: Ona Tylienė, Jonas Silickas, Petras Bareišis, Gen. Baltušis, Magd. Jurgelevičienė, Konst. Ingaunis

43 kr. Viktorija Butkevičienė, 70 kr. kun. J. Kardauskas (JAV) 95 kr. Petras Gedzevičius, 1972-74 105 kr. Jonas Sakalauskas (JAV) 200 kr. Viktoras Šaltenis už dukrelę Eglę, kuri bus garbės leidėja.

NAMIE KALBAMĖS TIK LIETUVIŠKAI

ZELINOJE 16 VALANDA

SKELBIMAS ŠIO LAPO APAČIOJE

ŠI SEKMADIENI VAIDINIMAS

MŪSŲ ŽINIOS

VASARIO 16-OS, LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS PAMINĖJIMAS

sekmadienį, vasario 10 dieną. Jį rengia visos São Paulo lietuvių patriotų organizacijos ir sambūriai. Jų atstovai, susirinkę sausio 25 d. Jaunimo namuose sutarė tokią programą:

Iškilmingos mišios 11 valandą Zelinio bažnyčioje;

Iškilmingas minėjimo aktas šv. Mykolo Arkangelo kolegijos salėje 16 valandą. Meninę programą dalį atliks LK Bendruomenės choras ir taut. šokių sambūriai.

))))((

Tai bus 56-asis Lietuvos Nepriklausomybės minėjimas. Paskirkim jam tą sekmadienį. Dilyvaukim seni ir jauni. Atsiveskit ir vyresnius vaikus. Jaunimui ir vaikams bus tartas ir portugaliskas žodis. Tegu jie pamato lietuviško meno grožį. Tegu sužino pavergtieji broliai ir sesės Lietuvoje, kad mes jų ir tėvynės nepamiršome. Težino ir Lietuvos valstybės pavergėjai, kad laisvieji jos sūnūs ir dukros darbuojasi ir darbuosis iki Lietuva vėl atgaus pilną savo nepriklausomybę.

Ei, pasauli, mes mes be laisvės nenurimsim. Nenurimsim — NE!

STOVYKLOS AIDAI

Praėjusį sekmadienį po pietų buvę LAPĖS stovyklautojai su tėveliais susirinko Ramovėje, ir dainuodami bei stovyklautojų pasirodymais išgyveno stovyklos nuotaikas. Išdalintas stovyklos laikraštėlis „Skrudėlių Urvas“. Kas norėjo, įsigijo Ramovės Idikos meistriškai pagamintas stovyklos nuotraukas ir susitarė po mėnesio vėl susitikti Ramovėje, užmegzta stovykloje draugystei palaikyti.

))))((

VASARIO 17 D. 20 valandą bus pasauliečių atsinaujinimo posėdis Zelinio Jaunimo namuose.

VESTUVĖS

Sausio 19 Moinho Velho bažnyčioje per šv. mišias susituokė Olga Taleikytė su José Walder. Mišias laikė ir santuoką palaimino klebonas T. P. Daugintis, S.J.

Sutuoktuvėse ir vaišėse dalyvavo labai daug M. Velho ir kitų bairių lietuvių ir vietinių. Jaunieji gavo daug sveikinimų ir dovanų.

Jaunoji nuotaka yra susipratusi lietuvaite. Ji lankė T. VI. Mikalausko vardo šeštadienio mokyklėlę, visada dalyvauja

lietuvių pamaldose, gieda, išdalija M. Lietuvą M. Velho lietuviams.

Jaunavedžiams gausios Dievo palaimos šeimyniniame gyvenime!

BRAZILIJOS LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS TARYBOS BEI REVIZIJOS KOMISIJOS RINKIMAI

Sausio 28 susirinkusi rinkimų komisija svarstė, kaip paversti Bendruomenės Tarybos ir revizijos komisijos rinkimus. Nutarta:

1. Rinkimai bus sekmadienį, kovo 17 dieną.

Komisija jau įpusėjo sudaryti kandidatų sąrašą. Į tarybą 30, į rev. komisiją 6. Kandidatai yra daugelis buvusiųjų tarybos narių ir visa eilė jaunų žmonių. Komisija laukia kandidatų iš įvairių draugijų ir tolimesniųjų bairių, net iš Santos bei Rio de Janeiro.

Komisija pasiskirstė bairus, kurių lietuvius stengsis aplankyti, surasti įgalotinius, palikti rinkimų lapus, duoti reikalingų informacijų ir tt.

Rinkimų komisijos nariai yra: Elena Bareišytė, kap. J. Čiuvinškas (pirm), Teresė Jočytė, Jonas Lukoševičius, Roberto Magila, Jonas Paukštys, kun. A. Saulaitis, kun. P. Daugintis, kun. Stasys Šileika ir Aleksandras Valavičius.

))))((

„MŪSŲ LIETUVOS“ METINĖ APYSKAITA

Pajamos:

1972 metų likutis 1.502.10
Prenumeratos 12.466.90
Garbės leidėjai, aukos. . . 6.537.60
Skelbimai, pranešimai. . . 1.934.60
Viso: 22.441.20

Išlaidos:

Spausdinimas 14.640.00
Pašto ženklai 3.130.10
Popierius 2.392.40
Klišės, išnešiojimas ir k. 1.856.90
Viso: 22.441.20

Nuoširdi padėka visiems prenumeratoriams, garbės leidėjams, kas savaitę padėjusiems paruošti laikraščio pasiuntimą paštu, jo išnešiotojams ir platintojams.

Dėkingai prisimename ir uolų ML ilgametį administratorių a. a. T. Joną Bružiką, S.J., dideliu pasišventimu vis radusį laikraščiu rėmėju.

Petras Daugintis, S.J.

● Redakcijos pastaba: ši apyskaita rodo, jog administratorius pinigų nebeturi. Dar turi šiek tiek popieriaus laikraščiu atspausti keletą savaitių. Todėl malonėkit visi ko greičiau atnaujinti savo prenumeratas. S. Paulyje galima pinigus sumokėti Zelinio p. Kaziui Triubui, kasdien Jaunimo namuose, po pietų, ar jam atnešus laikraštį į namus. Priima prenumeratas ir p. Br. Šukevičius savo spaustuveje, šv. Kazimiero kunigai po lietuviškų pamaldų bairuose ir Mookoje, administracijos rastinėje. Visiems nuoširdžiausis ačiū už greitą atsilyginimą.

))))((

M I R Ė

Sausio 24 a. a.

JONAS ANDRIUŠKEVIČIUS

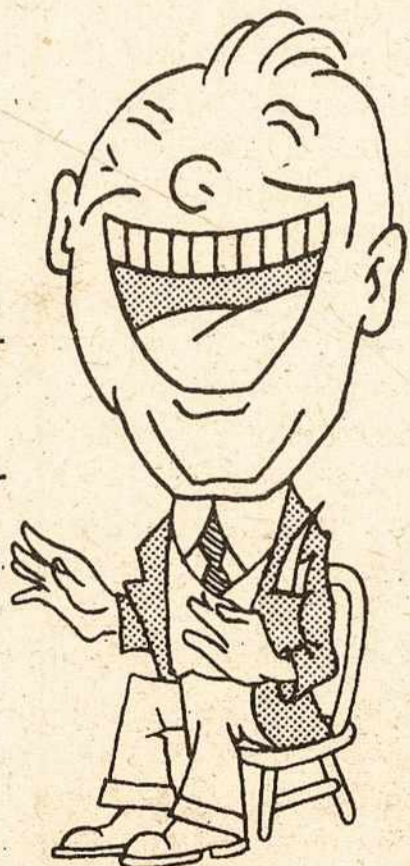
72 metų, gyvenęs V. Anastasio. Velionis sunkiai sirgo eilę metų. Liko liūdinti žmona, duktė, sūnus ir marti su 5 vaikais.

— Oi, brolyčiai,
EISIU pasižiūrėti komedijos

VISUOMENĖS VEIKEJAI!

Tai linksnumėlis vaidinimo! Aną kartą net ašaros biro nuo juoko! Norite mano prityrusio patarimo? Tai viską metę, vasario 3 d. 16 valandą atsiraskit Zelinioje, Seserų Pranciškiečių gimnazijos salėje. Paskutinė programa pamatyt tą juokų sklidiną vaidinimą. Na, ir mane pamatysit. Iki....
Cha - cha - cha . . .!

Bilietai po 5.00 kruzeirus.
Juos galima gauti pas K. Triubą Vyto bare ir pas artistus.

MŪSŲ LIETUVA

NOSSA LITUANIA

Caixa Postal. 4421
01000 São Paulo. SP

Director Responsável
DR. JOSÉ FERREIRA CARRATO
Redator Jonas Kiekytes
Administrador P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 36 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 130 kr.; Paskiro numerio kaina: 30 centavų. Užuojautos ir sveikinimai nuo 10 kr., pagal dūžumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija.

Straipsniai ir korespondencijos redakcija taisy. per tvarko savo možiūm. Nesusijoti raštai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išėkia redakcijos ir leidėjų nuomone. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas antradieni. Todėl vietinės žinios ir pranešimai 9-10 pūslapiams redakcijai iteiktini nevēliau, kaip iki pirmadienio pietu.